

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
183. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Vasárnap, 1928. aug. 12.

Averescu résen áll, hogy átvegye a kormányt

Hova vezet 1928 első felének 3 és fél milliárdos deficitje

— Bukarestit tudósítónktól —

Az „Adeverul” bécsi munkatársa beszélgetett a Németországba utazó Averescu tábornokkal a politikai helyzetéről. A volt miniszterelnök kijelentette az újságíró előtt, hogy pártja, a néppárt nem akarja megnehezíteni a Bratianu-kormányt, amennyiben az súlyos helyzetét; minden politikai küzdelmet az öszre halaszt.

Majd ezt mondta Averescu tábornok:

— Súlyos pénzügyi helyzet-

ben vagyunk

Ezért a kölcsöntárgyalások célja és a sietségek, amivel a kormány a kölcsönt tető alá hozta, egyetlen értelme: a pillanatnyi pénzügyi szükségletek fedezése. Nem ismerem súlyosabb helyzetet, mint ez. Éppen ezért a Bratianu-kormányra vár a feladat, hogy úgy vágja ki ma-

gát a helyzetéből, amint tudja. Mi pedig résen állunk, hogy a nehéz helyzet orvosolhatatlanná ne váljék és hogy ilyenformán kellő időben hasznos segítséget nyújthassunk az országnak. A liberális kormánynak haladékokat adunk, hogy rendbe hozza magát, úgy, amint tudja, s hogy vezesse ki az országot a mai zsákutcából. Majd elmúlik szépen a szünet — és az ősz jöttével, a politikai tevékenység kezdetével tudni fogjuk, milyen álláspontot foglaljunk el.

A horvát nép zarándoklása Radics ravatalához

Szerb részről hivatalosan senki sem megy el a temetésre

— Az Estilap eredeti távirata —

A jugoszláv helyzet most kezd csak teljesen bizonytalanlanná válni. A szerb kormány, úgy látszik, a legteljesebb eréllyel lépett föl és elkészült a végső összeütközésre. Ennek a készenlétnek egyik legfontosabb megnyilvánulása a hírek cenzurája. Csak kerülő utakon és elkésve juthatnak táviratok Jugoszláviából a külvilágba.

A szerb-horvát helyzetről érkezett távirataink a következők:

Zágrábból jelentik: A „parasztház”-ban — mint a horvát parasztpárt (zágrábi helyiséget nevezik) — tegnap felravalozták Radics holttestét. A ház kapuit már reggel hat órakor megnyitották. Estig több, mint hatvanezer ember tekintette meg a horvátok nemzeti vezérét a ravatalon.

Megállapították a temetés programját is. Pribicevics, a parasztpárt vezére, a „parasztház” erkélyéről fogja bucsuztatni Radicsot.

Horvátország fővárosa felé az ország minden részéből valószínű nép-vándorlás áramlik. Már eddig is hihetetlen tömeg gyűlt össze, amelynek elszállításáról szó sem lehet.

A horvát ifjuság egyetemi szövetséget alakított a cirill betűkkel nyomott szerb sajtó ellen. A tömeg felháborodva

égette el a „Der Tag” című szerb párti német lap valamennyi példányát, amely Radicsot szerb sapkával ábrázolta közölte. Keresetnek Lajbachban megjelenő „Slovenec” című lapjára kimondták a bojkotot.

Mint Belgrádból táviratozzák: A helyzetet itt igen súlyosnak látják. A horvátok visszaküldték a minisztereknek és a radikálisoknak a részvételtáviratát, miért is a megsértett szerbek elhatározták, hogy

sem a kormány, sem a parlament, sem a szerb pártok nem vesznek részt Radics temetésén.

A helyzetet súlyosbítja az is, hogy most már teljesen lehetetlennek látszik a horvátokhoz való közeledés gondolata.

Egyetlen horvát képviselő se meri magára venni az ódiumot, hogy a kezdeményezést inogtassa. Ezzel elveszítene minden népszerűséget, hűtlen lenne Radics politikájához és gondolatához, aki a Belgrádtól való nyílt elszakadást proklamálta.

Zágrábból jelentik, hogy Trumbics, a híres horvát politikai vezető, a horvát blokkba. Ennek a lépésnek nagy hordereje van, mert azt hiszik, hogy ezzel Pribicevics politikáját akarja ellensúlyozni. Pribicevics hajlamos a kienyegésekre és szélsőségekre, míg Trumbics kifejezetten európai való, egyetlen objektív és higgadt ember a délszláv politikusok között, akik még a helyzetet megmenthetik. Őt emlegetik a jövő miniszterelnökéül. Trumbicsnek főképpen a nagyjantantál vannak kitűnő összeköttetései.

Betörő fényes nappal az ékszerész-üzletben

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: Izgalmas rablóhistoria játszódott le tegnap fényes nappal a francia főváros egyik legforgalmasabb útján. Egy ragyogó ékszerész üzletben egy betörő lelőtte a kereskedőt, aki észrevette, hogy mialatt ő a többi vevőket kiszolgálja, a tolvaj fosztogatni akar — és emiatt segítségért kiáltott. A kereskedő felesége ijedtében az emeletre menekült, ahonnan leugrott az utcára.

Eszméletlenül terült el a járdán csak nehezen lehetett magához téríteni.

Közben óriási néptömeg csődült össze, rendőröket mozgósítottak, akik valósággal megostromolták az ékszerész-üzletet, amelyben a vakmerő betörő elsáncolta magát. Percekig tartó tüzharc után sikerült a kirakaton át belövellő rendőröknek leteríteniök a betörőt, aki az ékszerész üzletben mérhetetlen károkat okozott.

Nobile rehabilitációja felé

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: A lapok melegen kommentálják azt az audienciát, amelyet Mussolini tegnapelőtt Nobile számára engedélyezett. Ugy tudják, hogy a Duce a legnagyobb elismeréssel van Nobile iránt és teljesen rehabilitálja őt a külföldi sajtó támadásaival szemben.

Ki lesz Románia pesti követe?

Az Estilap eredeti tudósítása

Budapestről jelentik lapzártá után: A „Pesti Napló” értesülése szerint az elhunyt Starcea Traján budapesti román követ helyébe Grigorcea Vasile-t, a varsói román követség tanácsosát nevezik ki.

Zürichi nyitós

Berlin 1237250, Newyork 51947 fél, London 2522, Páris 2030, Milánó 2717, Prága 153925, Budapest 9056, Bukarest 316, Bécs 7329

Conrad Veidt
Werner Krausz
Eszterházi Ágnes
Hans Heinz Evers regényében
a „Prágai diák”-ban
vasárnapi matinén
a Filmpalaceban

APOLLO ÉS ATLANTIK NYÁRI MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton először: Balalajka. Megelőzőleg egy 2 felvonásos amerikai burleszk és a legújabb Emericus Journal. A 9 órás előadáson az Atlantikban The Howing.

Vasárnap délelőtt 11 órakor Szenzációs kettős műsor: Monty ég és föld közt és Dráma a Broadwayn. 10 leles helyérek.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Balalajka és a nagyon gazdag kisérő műsor.. Továbbá az Atlantikban The Howing.

A FILMPALACÉ ÉS FILM- TERRASSE MŰSORA:

Szombat 5, 7 és 9 órakor: Szenzációs premier: „A legionista”. Hatalmas háborus film 8 felvonásban. A főszerepben Milton Sills és Viola Dana. Előzőleg új Filmpalace Híradó és egy 2 felvonásos vigjáték.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: A prágai diák, Hans Heinz, Evers regénye, a főszerepben Conrad Veidt, Werner Krausz és Eszterházi Ágnes grófnő.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: A legionista.

Hétfő: A legionista.

Kedd: A legionista.

Jön: A primadonna házassága. Bíró Lajos regénye filmen.

HEYMAN SZINKÖR MŰSORA

Szombat 5, 7 és 9 órakor: A sátán keservei. Legújabb Ufa Journal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy matiné: A Bagdadi szűz. És nagyszerű vigjátékok.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: A sátán keservei. Legújabb Ufa Journal.

Hétfő 5, 7 és 9 órakor: A sátán keservei. Legújabb Ufa Journal.

! 1001 ?!
éjszaka
színes története

Berkovitsné

ארת. כשר
orth. kóser étterme

Nicolae Iorga (Zöldfa) utca 19.

Ujonnan átalakítva.
Kerthelyiség.

Izletes házikoszt. 687

A bíró, aki fűtől-fától kölcsonkér...

— Bukaresti tudósítónktól —

Az igazságügyi miniszter felterjesztése alapján a Régentanács rendelkezési állományba helyezte Daniil G. Crutescu, urziceni-i aljárásbíró. Az intézkedés oka — az igazságügyi miniszter felterjesztése szerint — a következő:

Crutescu albiró, fűtől-fától pénzt kért kölcsön, de soha-

sem fizetett vissza semmit. A hitelezők elől Bukarestbe szökött, ahol betegség ürügye alatt, szabadságot akart kérni. Egy váltóját megóvatolták, egy másik hitelezője pedig beperelte. Sokszor hiányzott hivatalából. Anyagi gondjai miatt semmiféle tevékenységet sem fejtett ki.

Kétszer háritották el felsőbb hatalmak a tűzveszedelmet egy csodarabbi házaról

Ungvárról írják az alábbi misztikus esetet:

Szafrin Chaim boroszlói származású tudós és szentéletű férfi rabbi, Ungváron a Masaryk-tér 36. számú házban lakik. Ezzel a csodarabbival történt meg az alábbi különös história.

Julius 27-én, éjjel két órakor, Szafrin Chaim rabbi arra riadt fel, hogy

a frigyszekrény melletti asztal lángokban áll.

Ugyanis elfelejtették eloltani a gyertyákat, amelyek aztán lángba borították az asztalt.

A rabbi annyira megijedt, hogy nem volt ereje le szállani az ágyról s rémülten imádkozni kezdett.

Egyszerre, — így mondta el később —

vakító fényesség töltötte el a szobát s a tűz, anélkül, hogy valaki is oltotta volna, sisteregve kialudt.

Mikor a szomszédok, akik a szokatlan világosságra felriadtak, a tüzet eloltani a rabbi házába hatoltak, ott látták a tudós imádkozó férfiut, akinek feje fölül felsőbb hatalmak háritották el a tűzveszedelmet.

A másik csodálatos eset egy

héttel később, ugyancsak pénteken éjjel történt. A rabbi este 10 órakor gyalog elindult, hogy jelen lehessen egy családi ünnepségen, melyet egy újszülött tiszteletére rendeztek. Alig tett néhány száz lépést, hirtelen rosszullét fogta el, bukducsolva haladt előre, míg egyszerre belső remegéssel,

valami előérzettől hajtva, megfordult, hogy hazatérjen.

Nyomban jobban érezte magát s pár percnyi gyaloglás után hazatért. Épen jókor, mert amint belépett a szobájába, rémülten látta, hogy a nagy asztalterítő, melynek rojtja az asztal mellett levő ágy párnáihoz ért, lángokban állott.

Ha pár perccel később nyit be a szobába, meggyullad az ágy is, melyben a rabbi apró gyermekei aludtak.

Igy azonban csak a terítő égett el.

A jámbor rabbi és minden híve szentül meg van győződve, hogy mind a két esetben titokzatos hatalmak óvták meg a veszedelemtől...

Sátán keservei

Adolph Menjou

A sátán keservei

Jubileumi film!

Adolph Menjou, Putty
Lia, Ricardo Cortez,
C. Dempster.

Heyman szinkör

Elővételi pénztár 11 órától.

FAKERESKEDŐK, BUTOR- KÉSZÍTŐK ÉS ASZTALOSOK FIGYELMÉBE!

Építkezésre és butorkészítésre alkalmas különféle méretű tölgyepalló és deszka nagyobb mennyiségben eladó. — Értekezhetni TIMISIANA fiókjánál.

Sátán keservei A slágerek slágere

* Szívbeteg és érelmeszesedésben szenvedők a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával könnyű és pontos bélműködést érnek el. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 2

1001 éjszaka

HIRDETMÉNY.

Alulírott tömeggondnok közölni teszem, hogy vb. Benedek Jenő cukorkakereskedő raktárán talált csokoládé s különböző bonbonok 1928. aug. 17-én d. u. 3 órakor lesznek nyilvános árverésen eladva Str. Alexandri (Teleki-u.) 64. sz. alatt.

Felvilágosításért alólirott tömeggondnokhoz lehet fordulni.

Roman Tacian advocat,
Str. Giorogariu (Uri-u.) 23.

1001 éjszaka?

Mozgószínházak műsora

Filmpalace és Filmterrasse

5 és 7 órakor 9 órakor

Ma először:
Nagy háborus film!

A legionista

8 nagy felvonásban.

A főszerepben:

Milton Sills és Viola Dana
Előzőleg egy kétfelvonásos vigjáték és új Filmpalace Híradó.

Holnap délelőtt 11 órakor
Hans Heinz Evers regénye a

Prágai diák

A főszerepben: Conrad Veidt,
Werner Krausz és Eszterházi Ágnes grófnő

Apollo és Atlantik nyári mozgó

Ma, szombaton először:

Balalajka

A legszebb, legképrázatosabb
kislátású film.

Írta: Vajda Ernő.

Főszerepét játssza: Florence Vidor

Megelőzőleg egy kitűnő kétfelvonásos amerikai burleszk és a legújabb Emericus Journal.

Az Atlantikban a 9 órás előadás
szünetében föllep

The Howing

a levegő haláltáncosa.

Heyman-Szinkör

Ma 5, 7 és 9 órakor

A sátán keservei

Adolph Menjou,
Ricardo Cortez Putty
Lia és C. Dempster
Legújabb Ufa Journal

Vasárnapi matiné:

Bagdadi szűz

A legnagyobb keleti film.

Tegnap 53 ezer lej adótarlozás fejében lepecsételték a Rózsabokor vendéglőt

AZ EGYKOR DUSGAZDAG WELZER MAX VENDÉGLŐS KÉTSÉGBEESÉSÉBEN ÖNGYILKOSSÁGOT AKART ELKÖVETNI

Bár teljes fájdalommal egy egzisztencia összeomlásának látán, de azért objektivitásunk teljes megőrzése mellett leközljük a valaha dús gazdag és nemrégiben még irigylt Welzer Maxnak, a Rózsabokor tulajdonosának megdöbbentő tragédiáját. Sajnos, bármennyire is igyekeznünk fogunk tárgyalások maradni, az olvasó önmagától is rá fog jönni, hogy Welzer Max anyagi összeomlásában

jelentős szerep jutott a váradi pénzügyigazgatóságnak, amely immár másodikban mért könyörtelen csapást, az amúgy is tönk szélén álló váradi vendéglőre.

Am, tartsuk be talán a sorrendet:

Ez év május 5-én sürgős végzést kézbesítettek le a Rózsabokor tulajdonosa részére. A végzés 53.000 lejes adótarlozás behíztetését sürgette.

Welzer olvasás közben még végére sem juthatott a határozatnak, amikor minden kérés-könyörgés ellenére

53.000 lej adótarlozás fejében azon nyomban lepecsételték üzletét.

Welzer Max személyzetével együtt az utcára került. Az addig nagyszerűen menő üzlet persze egyik napról a másikra elvesztette egész publikumát. Storeescu pénzügyi adminisztrátor, akinek Welzer a remület első perceiben telrohant, kijelentette, hogy

nem segíthet, ő csak kötelességet teljesítette.

Welzer a Storescunál tett sikertelen kísérlet után elutazott Bukarestbe, ahol aztan nagy utánjárassal sikerült kieszakoznia, hogy az 53 ezer lejes adótarlozását bekebelezték ingatlanára és a pénzügyminiszterium

128205 számú május 12-én kelt leirata alapján, június 6-án, a pecsétet lezsezték és Welzer újból megnyithatta a vendéglőt.

Dinu Storeescu, amint tartós szabadsága után három nappal ez előtt újból átvette a pénzügyigazgatóság vezetését, úgy látszik, első dolog az volt, hogy a restanciát feldoigozza. Ott volt a Rózsabokor ügye és szegény Welzer, aki most kezdett valahogyan talpra állni,

tegnap megkapta a kegyelem-díjást.

Tegnap délbén egy órakor, amikor zsutolásig tömve volt az étterem, Dancu rendőrtiszt vezetése mellett Bonatz és Teoran pénzügyigazgatósági tisztviselők megjelentek a Rózsabokorban és a halálra rémült Welzerrel közölték Storeescu adminisztrátor utasítását:

Vagy nyomban lefizeti az 53 ezer lejt, vagy pedig lepecsételik üzletét.

Hiába próbálta Welzer megmagyarázni, hogy ez nem lehetséges, hiszen

a pénzügyigazgatóság követelése mindenképpen biztosítva van: bekebelezték az összeget az ingatlanára; — nem használt semmi,

Welzer most már csak azt kérte, hogy addig várjanak, amíg felszalad a rendőrségre és hozni fogja rögtön Puticiu prefektus határozatát, hogy néhány napig felfüggeszék a végrehajtást. Puticiu Traján dr rendőrprefektus rögtön belátta, hogy itt segíteni kell és pár perc múlva Welzer boldogan rohant lefelé a lépcsőkön a rendőrprefektus halasztó intézkedésével. De Welzer boldogsága

Vérfagyasztó sikoltás az éjszakai parkban

Fél kettő lehet. Az ágyban álmatlanul Paleologue-ot olvasom. Csend. Aztán házunk körül a Carmen Sylva (Schmauch) park fái megrögnnek a hirtelen messziről jött szélben, s tüzseres lehellettel surran be az augusztusi éjszaka a nyitott ablakom...

Alszik minden. A házban is, a boldog elnyugvás szendere. Valahol most az ora üt és a szomszédban nagyot vakkant a farkaskutya. Hallom, ahogy dühösen felugrik, rázza láncos örvét és kaptogva szaladgál a virágos udvaron. Felkönyökölök az ágyban. Mi az?

Tesemm! lelkemmel figyelek. Talán a háztól tíz lépésnyire durva, repedtfazék hang, részeg férfié hörken:

— Kus!

Vékony cincogó keserves női sírás. És megint a férfi:

— És többet nem mondom. Érted? Érted? Cafat!

Valamit felelhetett a nő, de a medve letorkolta:

— Nem vagyok kíváncsi, coki! Coki! Coki.

A hang most már ablakom alatt döng. A farkas kísértetiesen szükköl. A férfi szidja a kutya gazdáját, mint a bokrot. Aztán felmordul:

— Most már takarodj!

Idegeimmel érzem, hogy a férfi megy elől, a nő utána ramog. A kutyás ház előtt megállnak. Kis csend. Csak a farkas csatangol. Aztán egy éktelen, dermesztő asszonyi nyugtalan sikoltás:

— Jaj! Rendőör!

Élesen, siketítően, csikoroqva,

csak a kishídióig tartott.

Ott már szembetalálta magát a kommisszióval. Utolsó reménykedéssel meglöbögötte a rendőrprefektus felfüggesztő végzését, — de már elkésett. Közben,

amíg intervencióért futott, a pénzügyigazgatóság emberei lepecsételték üzletét.

Ennyi történt mindössze. Azaz még valami:

Welzer Max kijelentette, hogy agyonlövi magát.

Kétségbeesett családja most minden lépésére vigyáz, hogy elkeseredésében be ne váltsa fenyegetését...

mint a vészsp, ismétlődik a kiáltás: Segits!... Jaj!

Dörrenés. Tisztára revolverdörrenés. A brutális férfi hangja: — Ne bűdös dög!

A kutya veszettül vinnyog. Kint gyors futás zaja. Rendör! Rendör! Irgalmas Isten! Valami szörnyűség történt. Ablakok, kapuk nyílnak, a farkas kint csahol már, siető lépések. Rendör kardja csörren az ablak alatt. A szomszédok ijedten, dult arccal sebtén felkapkodott éjszakai pongyolában. Rendör, néhány késői járőrkötő. Mi történt? Sehol semmi, senki... Semmi nyom. Sehol a nő, akiről azt képzeltem, vérben fetreng, sehol a triviális részeg ember, akinek kezében a füstölő revolvert sejtettem... Semmi. Kis incidens, nem újság éjnek évadján ezen az elhagyatott tájon.

A tegnapi hetipiacon örvendetes módon újból estek az árak

Az aprójószág is olcsóbb lett

Kellemes meglepetést keltett tegnap a piacon, hogy a nemrég hihetetlen magasságba szökkeni kezdő, főzélék és gyümölcsfélék ára ismét lejjebb szállt.

Különösen a főzélékfélék ára esett feltűnő módon.

Es, ami szintén megnyugtató, — olyan hatalmas készlet volt felhalmozva, hogy a szükségletet igen bőségesen ki lehetett elégíteni.

HOLGYEIM!

Nézzék meg a szövet vásárt Barna Jenő cégnél

— ARAK —

Kabát szövet — — — — — 1300 helyett most 680

Ruha kasha — — — — — 650 helyett most 285

Angol férfi ruha kelme — — 1450 helyett most 750

A mintapár vásár sikere

Az a nagyfoku érdeklődés, melyet a közönség a Fő-utcai Derby fiókjánál rendezett maratón és mintapár vásár iránt tanúsított, arra indította a gyárak igazgatóságait, hogy már az idej mintapárokat is forgalomba hozza, amelyek csak a jövő évben kerültek volna eladásra. A vásárló közönség szíves óhajára a gyárak igazgatósága újabb árleszállítást eszközölt, hogy a még hátralevő kiárusítási napokon mindenkinek alkalma legyen olcsó Carmen, Derby cipő és Primus házicipőhöz jutni. Hogy nem régi és divatját mult, hanem új és divatszinek is kiárusításra kerülnek 30—50 százalék engedménnyel, arról a vásárló közönség meggyőződhetik, ha a Fő-utcai üzlet kirakatait meglekinti.

Sátán keservei

Putty Lia

NYILTÉR

HIRDETMEY.

A „Victoria Nationala” Ált. Bizt. R.-T. népbiztosítási nyeménkötvényeinek sorsolása augusztus 15-én tartatik meg Clujon az intézet központi székházában.

788

Igazgatóság.

Sátán keservei

Heyman-Szinkörben!

teni. Ugyanez volt a helyzet az aprójószág piacon is: a szárnyas-féle, amely még a hétfői hetipiacon méregdrága volt,

tegnapra 30—40 százalékkal esett,

ugyannyira, hogy minden aprójószág gazdára talált.

A piaci állapotok örvendetes változásával kapcsolatosan ezúttal ismételten megállapítjuk, hogy ebben igen nagy része van a Wolff kapitány vezetése alatt működő piaci rendőrségnek. Ugy a közönség legszélesebb rétegei, mint maguk az elárusítók is elismerik, hogy igenis

szükség van állandó piaci rendőrségre,

mert ezzel nyomban meg lehet akadályozni mindenféle visszaélést és

a piaci árusek maguk tesznek jelentést, ha egyik-másik elárusító üzérkedni akar.

Legjellemzőbb a piaci rendőrség eredményes működésére, hogy sem a hétfői, sem pedig a tegnapi hetipiacon egyetlen esetben sem kellett beavatkozni.

Sátán keservei

Örlási szenzáció!

A szikratávirász győzött holtversenyben

Akármi történt is az amszterdami olimpiászon, a holt verseny világrekordját mégis Garibaldi Irbilis rádió távirász nyerte meg, negyven méternyire a tenger színe alatt egy ólom-síralomházban, a teljes reménytelenség és a viharos tenger hullámai között. Garibaldi távirász, Brioni napfényes kikötőjében elsüllyedt tengeralattjáró bajársaival együtt nem álmodzik többé földi dicsőségről, diadalról és világbajnokságról. Pontosan tudta, hogy meg fog halni, sőt hajszálnyi pontossággal, hogy mikor. Ahogy a levegő fogyott a kis ólomkamrában, percről-percre közeledett szívéhez, szájához az elkerülhetetlen halál, amelytől semmiféle emberi erőfeszítés nem menthette meg. De mégis ott ült zavartalanul gépe mellett és dolgozott. Homlokán már kiütött a halálos verejték, füle zuhogott, szeme káprázott, keze reszketett. A lélekzés fizikai fájdalmakat okozott és ideje sem volt megszámlálni, eszméletlenül össze rogyott bajtársait. Neki ott kell ülni gépe mellett és percről-percre leadni a helyzetjelentést saját tragikus haláláról. Nem azért, mintha ezzel még pár lépést el akart volna érni ebben az életben. Csak közölni akarta embertársaival megfigyeléseit, saját agóniájának lefolyását. Az első táviratok hangja még optimista és bizakodó volt.

„Jöjjetek, mentsetek meg, itt és itt vagyunk brioni bájós kikötőjében, alig negyven méternyire tőletek!”

A későbbi táviratok már hidegebbek és reménytelenebbek voltak. Most csupán pontos megfigyeléseket adott le a süllyedés mértékéről, a terjerő gáz feszültségéről, bajtársai sorsáról. Utolsó előtti távirata még mindig szakosított és szentimentális nékül való volt:

„Lassan, de biztosan terjed a gázömlés, már érzem a gáz fojtó halálos ízt!”

Most néhány perc szünet következett és azután egy utolsó egyzavas, szívbemarkoló rádiogram: „Meghalunk!” És semmi több. Garibaldi távirász teljesítette kötelességét. Az olimpiászon világbajnok lett, a kötelességteljesítés, a hidegvér és a halálmegvető bátorság emberfeletti küzdelmében. Ezért nem adnak neki semmiféle díjat, nem közölnek parádés harcáról hosszú hasábokon szenzációs tudósításokat. Mert szegény Garibaldi csak a holtversenyben győzött és pedig a szoros értelmében, abban a küzdelemben, ahol csak a halottak arathatnak diadalt. —drb.

oooooooooooooooooooooooooooo

1001 éjszaka

Csak felnőtteknek!

Ha fontos

az egészsége, kényelme és izmossága, akkor rendszeresen higiénikus orvosi

779-2

h a s k ö l ő t

Kovács Sándorné

specialistánál. — Nifgesztelep.

SPORT

Két kiváló cseh játékos is benevezett a nagyváradi tenniszversenyre

A cseh tenniszszövetség benevezte Josef Malicek és Richard Nedbálek hírneves cseh játékosokat, akiknek részvé-

tele, — minthogy erdélyi versenyen cseh játékosok első ízben fognak szerepelni — a verseny egyik szenzációja lesz.

A „Középeurópai Kupa” erkölcsi győztese Váradon játszik holnap a NAC-cal

A Törekvés az aradi Glóriával mérkőzik

Ismeretes, hogy még 1927 őszén a Hungária 0:0-ra játszotta a prágai Spartával, annak saját „sárkányfészkében” és ezután ő lett a „Középeurópai kupa” erkölcsi győztese. A Hungária jelenleg széduletes formában van.

Évtizedek óta az MTK, vagy is új nevén a Hungária az, amely a magyar futballsportot a külföld előtt képviseli. A pesti kék-fehérek a múlt héten 8:0-ra győzték le a jóképességű kassaiakat. Így hát nem sok reménye lehet a NAC-nak. A zöld-fehérek hazahozatták a Buzauban katonáskodó NAC játékost és így végre teljes számmal állhat ki a csapat.

A Hungária felállítása a következő lesz.

Fehér, Mandl, Kocsis, Weber, Kalmár, Schneider, Haar, Molnár (Opata), Orth, Skravec, Hirzer, Tart. Rebró, Klébner, Balásits.

A NAC a következő csapatot küldi a küzdelembe:

Ströck I., Hermann, Wittenberg, Guru, Sternberg, Feilner, Fábián, Rónay, Róth, Barátki, Török III., (Nemes.)

A horribilis áldozatok ellenére a helyárok mérsékeltek.

Ugyancsak érdekes és izgalmas küzdelmet ígér a Törekvés—Glória—CFR mérkőzés. A két bajnok igen erős küzdelmet fog vívni a győzelemért. Amennyiben a Törekvés játékosai a szokott lelkesedéssel fekszenek a küzdelemben, a győzelem könnyen Váradé, a piros-feketéké lehet.

Mindkét mérkőzés pontosan háromnegyed hatkor kezdődik. A Hungária—NAC meccset dr. Morár Teofil vezeti, a Rhédey-kertit pedig Győri.

AZ ESTILAP SPORTPÁLYÁZATA.

Mi lesz a Hungária—NAC—Glória—Törekvés, NAC ifi.—Egyetértés ifi., Törekvés—Amatőr ifi. mérkőzések eredménye?

A dijak a következők:

1. Öt Tolnai—könyv. 2. Egy sportkönyv. 3. Egy pumpa. 4. Két mozijegy. 5—8. Egy-egy meccs-jegy. 9—10. Egy-egy Tolnai—könyv.

Vasárnap délelőtt 9 órakor a Károly-pályán a NAC az Egyetértéssel, a Rhédey-kertben pedig 9 órai kezdettel a Törekvés az Amatőrrel játszik az Estilap ifjusági vándorserlegéért.

A Hungária ma délután a gyorsal érkezik.

AZ ESTILAP PANASZKÖNYVE

Halálos nagy nyomorban színlődik egy nyolcvanéves uriaszony

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur! Az A. D. Xenopol (Lakatos) utca 15. számú házban lakik Herczeg Józsefné 83 éves asszony, aki valamikor nyugodt, boldog életet élt. De tönkrement a férje és elszegényedtek. Az uriaszony kilenc évig, mint az egyik nagyváradi lap kézbesítője, kereste kenyerét. Egy év óta azonban munkaképtelen. Csoda-e, hogy minden munkára képtelen ez a szerencsétlen asszony, aki már 83 év terhét viseli gyermekénél is gyöngébb vállain. Leirhatatlan az a nyomor, amelyben szenved. Betévé falatja nincs. Mozdulatlan, betegségben színlődő tiát is ő tartja. Ő tartja... ugyebár milyen különösen hangzik ez. Hiszen még a saját maga részére sem tud enivalót megkeresni. Jó emberek től kap néha napján valami kis támogatást. Néhány nappal ezelőtt öngyilkosságot kísérelt meg egy vékony pengéjű zsebkéssel, amelyet az utcán talált. Szerencsére elvették tőle a gyilkos szármot még idejében. Szerencsére...? Szerkesztő urnak is az a véleménye, hogy jót tett az aki ezt az embertelenül szenvedő embert lenyit elfogta az élet kapujánál, amikor szökni akart? Szerkesztő ur, Herczeg Józsefné ugysem élhet már sokáig. Ő már földadta azt a ragaszkodását is, amely békés fiának ágyához kötötte az anya rendületlen szeretetével.

Nem tért vissza, hogy boldog és új életet kezdhesen. Csak áll az elmúlás sötét kapujában és néz vissza reánk, akik gyűlöljük a nyomort és gyűlöljük azt, aki nyomorban él. Mert szegény ember, komisz ember — írta Jókai — terhére van a megelégedett társadalom lelkiismeretének.

Mély tisztelettel

Wiesenthal Frigyes,

karánsebesi tanár, aki nek nagyváradi üdülését a szegény öregasszony tragédiája tönkretette.

HIREK

The Howing shummit jár, charlestonozik 25 m. magasságban

x Megjelent a „Tündérullak” augusztusi száma. Tartalmaz: Konyhagarnitúra, Kéziszövés, Fehérnemű, Goblinek, Nyerselyem függöny, Terítő, Párnák stb. stb. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

Rabszolganó

* A Mizrachi Erdélyrészi Központjának nagypiaci (Kurländer és Ullmann-palota félmelet) helyiségében, ma, szombaton délután 6 órakor Weisz E. Dávid tanár úr tart Perek-előadást, amelyre úgy a tagokat, mint az érdeklődőket szívesen látja a szervezet vezetősege.

Ma már Balalajka az Atlantikban

* Felhívás a munkanélküliekhez. A Kerületi Szakszervezeti Tanács felhívja összes munkanélküli tagjait, hogy délelőttönként 10—11-ig a Wilson (v. Fűzes)-utcai Munkás-Ottlonban közvetítés végett annál is inkább jelentkezzenek, mert a nem jelentkezőkkel szemben a szakmák vezetősége kénytelen lesz az alapszabályszerinti jogait érvényesíteni és az illetőktől a segílyt megvonni. — Azonnal elhelyezést találhatnak: famunkások, kovácsok, lakatosok, motorkezelők, felső-részkészítők, ragasztók és tűzőzők, szabó segédek. (Szervezetlenség is.)

Rabszolganó

* Imaszékek bérbeadása az orthodox zsidó templomban. A bérbeadás sorrendje: A Manastirei (Zárda-u.), Calea Victoriei (Kolosvári-u.), Alexandri (Teleki-u.) és az újjvárosi kistemplomban (Schasz Chewra) a régi bérlők részére aug. hó 19-től 28-ig bezárólag. — Aki ezidőn belül imaszékjegyüket nem váltják ki, elsőbbségi jogaitól elestek. Az imaszéktulajdonosok jegyeiket legkésőbb szeptember 1-ig váltásák ki. Bérbeadás a fentjelzett napokon mindenkor a hivatalos órák alatt a hitközség tanácstermében. Imaszéket csak azok vehetnek igénybe, akik hitközségi adójukat az 1928. év első felére is kifizették.

Ma már Balalajka az Atlantikban

x Hencserek részletfizetésre Daniberg kárpitos-üzem, Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 19.

Rabszolganó

* Megérkezett a Die Dame augusztusi száma. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

Üdít, gyógyít! **Mouschong Buziási Phönix ásványvíz** Kapható mindenütt

Petschauer Attila már is erkölcsi győztese a kard-világ bajnokságnak

A mai döntő küzdelem óriási izgalmakat ígér — A magyarok közül Petschauer, Terstyánszky és Gombos már a döntőbe jutottak

— Az Estilap eredeti távirata —

Amszterdamból jelentik:
A kardvívás erkölcsi győztesének a világ közvéleménye Petschauer Attilát, a budapesti vívót tekinti. Bár még hátra van a döntő küzdelem, amelyen nem várt baleset folytán Petschauer Attila világbajnokságát elvesztette, az eddigi küzdelmek folytán az a fenomenális nagy vívó, aki a legbrilliansabb vívótechnikát még eddig amatőrívó az olimpiázásokon soha nem produkált,

az egyéni elődöntő mérkőzéseken és az ezt megelőző kardcsapat-versenyeken minden komoly számításba jövő ellenfelét legyőzte. Petschauer Attila 29 asszó közül 29-et megnyert. Minden olasz ellenfelét legyőzte és legyőzte főlegesen Casmirt, a nagy német favoritot is.

Ő az egyetlen az óriási mezejében, aki eddig egyetlen vereséget sem szenvedett. És mégis jöhet meglepetés, amely a nagyszerű vívó idegeinek túlfeszültségéből származhatik. Petschauer Attila tegnap ajánlatot kapott a francia vívósövetségtől, amely őt Mesternek címezte, hogy tízezer frankos honorárium mellett vállalja el a francia vívók tanítását. — Petschauer azonban kijelentette, hogy ő amatőr marad.

A magyar vívók közül kiválóan szerepelnek Terstyánszky és Gombos, az Európa bajnok is, — azonban sokkal kisebb elánal küzdenek, mint Petschauer. De Terstyánszky is és Gombos is teljesen egyenrangú ellenfelei a nemzetek legmagasabb klasszisú, többi vívóinak.

A vívó versenyeken szenzációsan jól szerepel Dolecicu, az ismert román vívó, aki szintén a döntőbe került.

Megemlítsük még, hogy Dolecicut egy évvel ezelőtt a kiváló nagyváradai vívóbajnok: Balázs Ödön és Hegedüs Imre főlényesen megverték.

Lehet, hogy azóta Dolecicu nagy fejlődésen ment át, de minden-

esetre, ha a papírfórmát tekintjük is,

Balásznak és Hegedüsnek éppen annyira az olimpiászon volna most a helyük, mint Dolecicunak.

A kardvívás középdöntőjében Petschauer veri az angol Broofil-det 5:0-ra, az amerikai Hoffmannt 5:3-ra, a chilei Castrot 5:2-re, az egyiptomi Charbuixet 5:1-re, a német Casmirt 5:2-re.

Második csoportban Gombos győz Osier dán ellen 5:3-ra, De Yong holland ellen 5:3-ra, de kap az olasz Marzitól 5:2-re.

Harmadik csoportban Terstyánszky győz a francia Ducret ellen 5:1-re, Dolecicu ellen 5:2-re, Bartelsen ellen 5:1-re, de vereséget szenved Bini olasz világbajnok jelöltől 5:2-re.

Döntőbe jutottak: Első poule: Bini olasz hét győzelem, Ducret francia öt győzelem, Vandervier holland öt győzelem, Terstyánszky magyar öt győzelem.

Második poule: Petschauer magyar hat győzelem, Casmir német hat győzelem, Del Vechi olasz hat győzelem, Lacreix francia három győzelem.

Harmadik poule: Marzi olasz hat győzelem, Gombos magyar négy győzelem, Thomas német négy győzelem, De Yong holland négy győzelem.

A magyar vízipólósok vereségének szenzációs kulisszatitka

Budapestről jelentik:

A magyar vízipóló csapat veresége nagy elkeseredést keltett a magyar fővárosban és a vereség okául újabb és újabb kulissza titkokat lepleznek le. A lapok nagy megdöbbenéssel vélik megítélni, hogy

a vereséget a vízipóló-csapat kapitányának Komjádi János a helytelen szempontjai idézték elő. Komjádi ugyanis felekezeti szempontokat tűzött maga elé, amikor arról volt szó, hogy a németekkel szemben beállítsa-e a friss tartalékokat, hogy ezzel nagyobb lendületet adjon a roppant küzdelmekben kimerült csapatának.

Komjádi azonban tartalékait, — akiknek játéktudása a közvélemény szerint semmivel sem áll alacsonyabb fokon a többi magyar játékos tudásánál, nem akarta a küzdelembe bocsátani, mert véletlenül

kettő közülük zsidó és így Bartha kapussal együtt három

Valószínűleg ma estére már a végső eredményeket is megtudhatjuk.

A világbajnokság legkomolyabb jelöltje: Petschauer.

Amszterdamból jelentik:

A tornászásban csapatbajnokságot Svájc nyerte;

második Csehország, harmadik Jugoszlávia, Olaszország hatodik helyre került, míg

Magyarország csapata a tizedik helyen végzett.

Az egyéni tornász győztese Miez Svájc 247 ponttal.

A boxoló olimpiász elődöntőjében Kocsis magyar legyőzte Savadnay olaszt és ezzel döntőbe jutott. Legrosszabb esetben második helyre jut a magyar bajnok.

Amszterdamból jelentik:

100 méteres gyorsúszás közép-futama. Első Takahishi japán 1 p. 2. Laufer Usa3. Spence Kanada. Második csoport 1. Kojac Usa 1 perc 1 mp. 2. Zorilla Argentina, 3. Vanniet magyar. Harmadik csoport: 1. Veismüller Usa 53. 6 mp. 2. Bárány magyar 1 perc 8 mp.

Franciaország—Argentina (vívópóló mérkőzés) 8:0, miáltal Franciaország biztosította harmadik helyét.

zsidó lett volna a csapatban.

Komjádi védekezésében azt hozza fel, hogy ő nem merte a rizikót vállalni azért, ha a szerinte gyengébb tartalékokkal elveszti a mérkőzést, mikor az ő eredeti legénysége hallatlan ambícióval készült minden fáradság ellenére is a döntő küzdelem megvívására.

Sisza poharat!

Rendőrorvosi vizsgálat lesz a kávéházakban, vendéglőkben és cukrászdákban

Nem elég tiszta bort önteni a pohárba. A pohár legyen tiszta első sorban, ez a fontos higiénikus követelmény. Ugyálszik a t. orvos hivatal e körül talált valami hibát, az ivóeszközök körül, amelyek nem mindenütt, s nem mindig felelnek meg a legelőnyösebb elkövetésnek, nem tűndöklőnek tisztaságukkal.

Mint értesülünk ezen a héten szigorú rendőrorvosi vizsgálatot

A Balalajkát mindenki-nek meg kell néznie

30—50%-os
leszállított árak

We-Eőő cipő
gyári lerakatában.
Weisz Jenő
Str. Nic. Iorga Zöldfa-u

Tűz egy váradi garázsban

Tegnap délután fél 7 óra tájban könnyen veszedelmessé válható tűz támadt a Cantemir (v. Beöthy Ödön)-utca 30. szám alatt a Sándor-garázs udvarán. A pincében felhalmozott olajos forgács kigyulladt egy eldobott gyufától és a könnyen gyúló anyag pillanatok alatt lángra lobbant. Popa András szolga, aki elsőnek vette észre a tüzet, lélekjelenlétével megakadályozta, hogy nagyobb baj származzék. A derék szolga oltás közben mindkét kezén megérint. A percek alatt kivonult tűzoltóknak már semmi dolguk sem akadt. A kár egészen jelentéktelen.

Ma már Balalajka Az Apollóban

Jön a Hungária

Minden ellenkező híreszteléssel szemben, — illetékes helyről nyert információ alapján közöljük, hogy a Hungária futballcsapata holnap, vasárnap megérkezik Nagyváradra és játszani fog a Károly-pályán a Naccal.

Maliné az Apollóban

Vasárnap d. e. 11 órakor
szenzációs kettős műsor

Monty és föld
között

Dráma a
Broadwayn

10 lejes helyárakkal!

Építkezők!

Épületfa-anyagot készséggel szállítunk Önöknek

Kényelmes lefizetésre
Késszpénz árak mellett

LIGNUM fakeskedelmi vállalat
(volt Nussbaum-féle fatelep)

Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 24. sz.

Ma már Balalajka Az Apollóban

* Műszaki, gazdasági, orvosi és szépirodalmi könyveket eredeti pengő árban beszerezheti a Hegedüs Hirlapiroda könyvosztályában, Nagyvárad. Tegyen próba vásárlást!

Homokerőd és golyóháboru

OLASZORSZÁGI RAJZOK — VASAR VELENCÉBEN
ÉS EGYEBEK

Garda-tó, 1928. július.

Milyen jó volna tudni ezt az édes, dalolós olasz nyelvet, nem is azért, mert Dante énekeit rajta, inkább Ottiliáért, aki a templom menyezetéről szállt le. Tintorello lopva rajzolta le magának és most vajba süttött husokat szolgál fel:

— Ohne Olio liebe Ottilia: burro, burro. Jaj Jaj — mondják neki a német urak, akik vörösen és pohosan a Brennen ereszkedtek rá Itáliára. Belebujnak a múzeumokba és nem veszik észre Michel Angelo unokahugait. Akik csipkét szőnek az üvegekbe Buranóba, gyöngyöt izzasztanak Muranóban vagy selyemsálak mindent elborító vérrózsáit festik hónapokig, hogy pár száz líráért elvigye valami idegen.

Mert Velencében kitör mindenkin és dühöng a vásárlási láz, amellyel ők úgy élnek vissza, hogy nagyon olcsók. Legolcsóbban Veneziában és Nápolyban lehet egész Olaszországban vásárolni, mondotta nekem egy született olasz és Velencében éppen úgy tudni kell, mint bizonytalán Nápolyban, hogy a kiirt vagy kimondott ár nem szentség. Ehhez a tapasztalathoz sajnos, nem azonnal jut az ember és mert úgy találja, hogy hat darab ezüst villa, kés, gyümölcsvágó, hihetetlenül olcsó ezer lejtért, siet fizetni, hátha az ötvösségszerés csak téved. A második vásárlás már egészen más-kép megy:

— Kvándokosza Szinyor? kérdezi a palinák vélt áldozat és a boltos bemond egy számot. Ó, hogy téved a szegény. Csak tégy úgy, mintha valami idegen érdektelen telefonszámot hallottál volna Mennyi? kérdeztem én. Ah, alig kerül pénzbe, mondja ő, semmiség az egész uram, olyan olcsó: kétszáz lira. Behunyom a szemem, mert szemtelen árat akarok felajánlani. Tulajdonképpen nincs is szükségem erre az izére, dologra, csak ép tetszett, a kirakaton keresztül ragyogott, tűzelt, csábitott, csillogott felém. Nem birtam ellenállani, no, legfeljebb megkérdem az árát.

— Kvándokosza szinyor?

— Due anto.

Valamit csak ígérni kell, nehogy ide adja, ha már a felbottolt lepakolta az orrom előtt.

— Száz lira, mondom és nem merek felnézni, ez az ember örültnek tarthat, csalónak, vagy szélhámosnak, aki csak ürügyet keresett a boltban.

— Nem adhatom, mondja és hadar egy hárompercet. Aztán forgatja az ujjai között, megnézi a szignát, ami betűkkel van s nem számokkal írva, százzal, százhatvan egy centisimot sem engedhet tovább.

Ilyenkor mit csinál az ember. Gyorsan visszazámol a saját valutájára. Azon még kétszázért is kimondottan olcsó. Száztíz! S a kereskedő már csomagolja azt, amit eszéágában sem volt vásárolni, de ami megkapott, megállított egy percre és most már a tied. Az az érzésed, hogy egy könnyelmű bálismeretségből másnap az anyakönyvvezetőtől jössz ki, dél van, harangoznak és kezdeni kell majd valamihez.

A világ legjobb kereskedői. Nem erőszakosak, mint a törökök, akik addig erőlködnek, szorongat-

ják a tenyered, míg be és belecsapnak. Érdekes és szerepre hivatott nép ez, amely feltudta határai között tartóztatni az időt és most azon van, hogy tovább vigye. A duce farkasszemet néz minden országtúli hídról, ott volt a határmenti kisbódé falán és átkötözött zöldfehérszálak szallagokkal erőlyes ábrázatát múzeumok előcsarnokában és a hitel hallban egyformán megtalálni. Itália az ő fascistái, olvastam felrajzolva Vicensa falain és éjszakai kéz nem mázolta össze a lelkes kiáltásokat. Vive la Russe, vive l'Italie Franciaország a mi közös ellenségünk! olvastam másszor a Lido egyik cappanájában, ami bizonyosan a lidó franciáknak szólt s született azon a napon, amikor a Krasszin Nobilet feltalálta. A szélsőségek politikai harcokban fogtak már kezét, Gömbös és Payer, Hitler s a német szélsőbal voltak már egy fronton. A

népek hangulata könnyen variálható és Mussolini tervszerű nevelése ütközik ki, amikor a lidoi homokerődökben golyóháborút viselnek az olasz gyerekek: az egyik oldal Itália a másik jugoszláv.

Egy bizonyos. Olaszország nem az, ami volt. Nem tunya, terpeszkedő: az izzó nap alatt munkaképtelen. Itt két óránként csattognak mindenirányban gyorsvonatok. Az országutakon ezer és ezer bicikliző munkás tér haza esti 6 órakor. Két hét óta egy koldust se találtam. Izzik a munkabírás, bizalom, fegyelem.

Itália lakossága már tullepte Franciaországot.

Nagyon sok a gyerek.

Desenzano del Gardában megálltam az Albergo Due Colombe előtt. A konfliról levettem a kofferem, ügygyel-bajjal. Nehéz a koffer. A hoteles kiszaladt, meg egy kis 5-6 éves fiú. A gyerek megmarkolta a táskát. Beakarta vinni. Csodálkozott, hogy a táskát nem megy, mikor ő vinni akarja. Ó. Ó, a fiatal Olaszország.

Bárdos László.

Újabb árleszállítás a Ső-utcai Derby fióknál

Mintapár és maradékvásár
30-50%-kal leszállítva!

Carmen cipő **380** Leitől
Derby cipő **280** Leitől
Primus házicipő **200** Leitől

682

A nászuton meggyilkolta fiatal feleségét egy kínai ifjú

(Az Estilap londoni levelezőjétől.) A Scotland Yard detektívjei pár nap óta titokzatos bűnügyben nyomoznak.

Browdale erdejében egy kerékpáros megpillantott egy asszonyt, aki láthatóan eszméletlenül, az uttól vagy tíz méternyire egy bokor aljában feküdt. A biciklista leugrott gépéről és közeledett a nő felé. Ekkor borzalmas látvány tárult eléje.

A szerencsétlen nő vértócsában feküdt és arcát egészen eltorzították a lövésektől származó sebek.

A kerékpáros a legközelebbi rendőrállomáson jelentést tett. Rendőri bizottság szállott a helyszínre és megállapította, hogy

a gyilkos három lövést adott le áldozatára.

Noha a lövések halálosak voltak,

a tettes, miután nem volt biztos a dolgában, a lövésekkel leterített áldozatát meglojtotta

Azt hiszik, hogy a halottat megbecsületlenül tették. A rendőrség megállapította, hogy az áldozat kínai nő, azonban semmi írást nála nem találtak.

Később jelentkezett egy fiatal kínai névszerint Seng-Maje és elmondotta, hogy

felesége, akivel nászuton van, két nappal ezelőtt eltűnt.

A kritikus napon az asszony azal vett bucsut az urától, hogy rövid sétára megy az erdőbe és egy óra múlva ismét visszatér. Búcsupercétől kezdve nem látta többé a feleségét.

Seng-Maje ezután előadta, hogy felesége egy mandarin leánya, akinek

Kínában nagy selyemgyárak vannak és sok millió a vagyon.

A fiatal asszony kézitáskájában egy 10.000 dollárra szóló csekk volt,

azonkívül sok nagyértékű ékszer. Az ékszerek a holttest fitalálása alkalmával már hiányoztak.

Tegnap meglepő fordulatot vett a rendőri nyomozás. Letartóztatták a fiatal kínait, mert gyanu merült fel arra nézve, hogy egy barátjával együtt ő tette el láb alól a szerencsétlen asszonyt.

~~~~~

**Monty ég és föld között
Dráma a Broadwayn
egy műsorban matinéra
vasárnap az Apollóban**

~~~~~

1928. augusztus 15-19
NAC nemzetközi teniszverseny
a Rhédey kertben, Passport lei 400

The Howing még csak ma és holnap az Atlantikban

* Felhívás azokhoz, akik az olasz hadseregben szolgáltak. A nagyváradi államrendőrség, a hadügyminiszterium rendelete alapján felhívja mindazokat, akik a háboru alatt akár mint legionáriusok akár más címen az olasz hadseregben szolgáltak, hogy azonnal jelentkezzenek az illetékes kerületi kapitányságokon.

Kettős matiné-műsor vasárnap az Apollóban

TUDNIVALÓK

a Szent István heti budapesti utazáshoz:

1. Az utazás kezdete folyó 14-én éjféltől, 20-án reggel 9-ig.
2. Visszautazás folyó hó 20-án délután 16 órától 31-én éjfélig.
3. Egész vasuti jegy érvényes oda és visszautazásra.
4. Folyó hó 18 és 20 között időben a vizum Budapesten áru, minden igazolvány nélkül meg lesz adva.
5. Aki előbb utazik, élvezheti félvizum kedvezményt, csupa igazolvány váltása szükséges. Á 120 lei. Kapható a Hegedűs lapirodában.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazás sok alkalmával

BUDAPESTEN

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a kleti pályaudvar érkezési oldalán szemben levő

Grand Hotel Park nagy-szálloda

Budapest, VIII. Baross-tér 10. szám mert

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból (Kitűnő házkonyha)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átkel egy perc alatt a pályaudvarról

Nálunk otthon érzi magát Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan csilárdi jelleg.

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szoba megrendelés ajánlatos.

Egy nagyobb és egy kisebb **üzlethelyiség**

Sr. Gen. Moşoiu 3.

kladó bámulatos olcsó Értkezni Herbst, Piaja Reg. Maria Bemer

Hétlőn

Kedden és

Szerdán

tart még az

Olcsó

cipővásár

Reichard Dezső és Fia

Gyermekbénulásban megbetegedett egy váradai fiatal orvos

Van-e tifuszi járvány Nagyváradon?

Tegnap egy nagyváradai szimpatikus fiatal orvostól érkező hírek terjedtek el a városban. Azt beszélték róla, hogy

gyermekbénulásban megbetegedett és ezzel elsőnek kapta meg Nagyváradon ezt a súlyos, rendkívül ragályos betegséget, amelyen még az orvosok sem tudnak mostanáig eligazodni.

A fiatal orvos most érkezett meg nászútjáról. Nászútja alatt mával szintén fatális hírek terjedtek el róla. Azt beszélték, hogy utazása alatt életveszélyes baleset érte. A hír széncsére nem bizonyult valószínűnek és úgy látszik, a rossz hírek sorozatához tartozik a mostani betegségről elterjedt verzió is.

Most, sajnos, kétségtelenül sokkal komolyabb alapja van a szóbeszédnek. A nagybeteg fiatal orvos ágyánál megjelentek Nagyvárad legkiválóbb orvosai és megállapították, azt,

hogy a betegség tünetei nagyon is hasonlítanak a gyermekbénulás jelenségeihez.

Egyelőre azonban még semmit sem lehet tudni. A betegség állandóan figyelik.

A gyermekbénulás a múlt századokban tömegesen szedte áldozatait, különösen a csempők között az országban. Nagyváradon azonban mostanáig egyetlen egy eset sem fordult elő. A temesvári lapok azt adják arról, hogy ott mostanában néhány sporadikus gyermekbénulási eset felbukkant. Mindenesetre remélhetjük, hogy a fiatal orvos még ebben az epidémiában megbetegedett meg s Nagyvárad továbbra is immunis marad a gyermekbénulás járványától.

Ugyancsak riasztó hírek terjedtek el arról is, hogy Nagyváradon egyszerre tömegesen megbetegedett föl tifuszos megbetegedés. Az Estilap munkatársa ma reggel a főorvosi hivatalban pontos adatokat szerzett a járványos megbetegedésekről. — Örömmel közöljük, hogy az elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Szó sincs arról, hogy a tifuszt tömegesen lépett fel. A tiszti főorvosi hivatalban levő nyilvántartás szerint

összesen 15 tifuszos van, ezek sem új esetek, hanem már mind több hét óta tartanak. A többi járványos betegségek hasonlóan igen csekély mérvűek.

Munkatársunk érdeklődésére közölte még a főorvosi hivatalban, hogy annál is meggyőzőbb a mai helyzet, mert különösen most, a gyümölcs- és idején

nagyobb mérvben szokott előfordulni a tifusz, ennek dacára Nagyváradon még

egyetlen új esetről sem tettek jelentést.

A közönség természetesen tartózkodik az éretlen gyümölcs fogyasztásától és azonkívül csak olyan kút-víz szabad inni, amelyről a főorvosi hivatal megállapította, hogy egészséges.

* AZ UNIO-CLUB ma esti gar, den partyja fél 10 órakor kezdődik s kedvező idő esetén előreláthatólag a nyári szezon legsikerültebb mulatsága lesz. Az este szennációja a múlt évihez hasonló tombola lesz, csupa nívós és értékes nyeménýtárgyakkal, de mulatságosnak ígérkezik a tervbe vett rulett- és léggömb-táncversenyek is.

A külügyi tárca ideiglenes vezetését Argetoianu a „szokásosnál hosszabb időre” vette át

— Bukaresti tudósítónktól —

Az a homály, amely Titulescu külügyminiszter „szabadságát” a múlt héten körülvette, kezd már szétszórni: egyre bizonyosabbá válik, hogy Titulescu végleg eltávozott a külügyminiszteri székből, melyben egy év alatt kétségtelenül sok szolgálatot tett Romániának. Bár kormánykörökben eleinte azt beszélték, hogy Titulescu megtartja a miniszteri tárcát, egyben londoni követ is lesz, — mégis most egyik igen jelentős miniszter-társának, Constantin Argetoianu-nak szavaiból az derül ki, hogy Titulescu távozása nem ideiglenes. Ugyanis

Argetoianu földművelésügyi miniszter, aki Titulescu „szabadságidejére” a külügyi tárca vezetését átvette, tegnap, amikor a külügyminisztériumban bemutatkozott, többek között a következőket mondotta a főtitviselőknek:

— Miután nem lehetetlen, hogy együttműködésünk tovább fog tartani, mint ameddig általában ideiglenességek tartani szoktak, — kötelességemnek véltem Önöket megismerni...

Argetoianunak ebből a kijelentéséből arra következtetnek, hogy ő marad külügyminiszter.

A francia félhivatalos lap, a „Le Temps” hosszabban foglalkozik Titulescu elutazásával. Azt írja a román ügyekben mindig jó helyről informált lap, hogy Vintila Bratianu miniszterelnök

minden igyekezetével sem tudta Titulescut rábírní arra, hogy lemondását visszavonja.

Titulescu — a „Le Temps” szerint — azért nem mondott le, mert hirtelen távozásával nem akarta veszélyeztetni a kölcsöntárgyalások sikerét.

Hasonlóképpen ír Titulescu távozásáról a „L'Oeuvre” című nagy francia lap is.

A Nagyvárad Estilap cikke alapján revízió alá veszik a bicikli-rendeletet

A tervezet szerint 18 éven felüliek szabadon közlekedhetnek a főútcán

— Saját tudósítónktól —

Nagyvárad kerékpár-sportja alig egy év leforgása alatt hihetetlen módon fellendült. A városadomány legszelesebb köreiben egyforma kedvteliséssel üzik ezt a nagyszerű sportot és már legutóbb egy kitűnően sikerült kerékpár-verseny tett újabb bizonyosságot a váradai biciklisport fejlődéséről. Ma már több mint kétezer kerékpáros van Nagyváradon s így könnyen megmagyarázható, hogy néha-néha kifogás is merül fel. Ezekből azonban nem szabad és lehetetlen is általánosítani, hiszen

a kerékpárosok tömege nem passzióból, hanem kényszerűségből használja a gépet, hogy távollevő munkahelyét, vagy lakását könnyen és gyorsan megközelíthesse.

A multban különösen sok kifogás merült fel egyes fiatalok biciklisták ellen, akik a legforgalmasabb utvonalakon merész produkciókkal rémítették a járókelőket. Az államrendőrség ezeknek megfékezése céljából rendeletet is adott ki s mint ilyenkor történni szokott,

ártatlan emberek is szenvedtek.

Trodaszereket

olcsón csak

Sonnenfeldnél

vásárolhat

A rendőrség egész egyszerűen letiltotta a fő utvonaltól a biciklistákat. Mondanunk sem kell, hogy ez az intézkedés rendkívül sérelmes és az Estilap, mint mindenkor, ezuttal is szószólója lett a kerékpárosoknak.

Tegnap számunkban

fel is hívtuk a rendőrprefektus figyelmét ennek a korábban kiadott rendeletnek tarthatatlanságára.

Puticiu Traján dr rendőrprefektus ezuttal is figyelemmel átoivasta propozíciónkat és ennek eredményeként

megbízta Hrior rendőrigazgatót a rendelet revíziójával.

Az Estilap munkatársának, a biciklistákra vonatkozó rendelet revíziójával kapcsolatosan alkalma volt Hrior igazgatóval beszélni, aki a változásokról a következőket mondotta:

— A rendőrhatalóságot már régebben foglalkoztatja az a gondolat, hogy a túlszögörű kerékpár-rendeletet revízió alá vegye. Döntő befolyással volt az Estilap tegnapi cikke és már a mai nap folyamán előterjesztést teszek a prefektus urnak a rendelet megváltoztatására. Javaslatom szerint egyelőre — úgy hiszem ez tökéletesen elegendő is — olyan engedményeket teszünk, hogy minden 18 éven felüli kerékpáros a korzó idejét kivéve, szabadon közlekedhet a fő utcán. Ezzel sikerülni fog elérnünk azt, hogy kemény, meglett férfiak és tanulmányzó ifjak használhassák kerékpárjukat a fő utcán is. Később, majd további koncessziókat is fogunk tenni.

Kétségtelen, hogy a fenti nyilatkozat általános megelégedéssel fog találkozni a váradai kerékpárosok hatalmas táborában.

* Orvosi hír. Dr Keszler Hermann fül-, orr-, gége-orvos (Rimanóczy-u. 2.) hazaérkezett és rendeléseit megkezdte.

* Ügyvédi hír. Dr Popoviciu Radu (Ducu) ügyvédi irodáját Nagyszalontán Str. Horea No. 13. alatt megnyitotta.

* Ma van a munkásság kultúrestje. A szociáldemokrata munkásság, ma, szombat este 9 órai kezdettel rendezi kultúrestjét a Pável-utcai Munkás Otthonban. Műsor után tánc lesz. Belépődíj nincs, csupán a műsor ára 20 lei.

* A nagyváradai színházban ma este premier lesz. Ma este 9 órai kezdettel a nagyváradai hadirokkantak javára a nagyváradai színházban előadják a „Ciungul” című hat felvonásos társadalmi drámát. A premier iránt igen nagy az érdeklődés. — annál is inkább, mert a színmű Septilici, a kiváló román drámaíró egyik legsikerültebb műve. Jegyek a színház pénztáránál kaphatók.

* Megérkeztek a Tündéruljak augusztusi száma. Kapható a Hegedüs hírlapirodában.

APRÓHIRDETESEK

Lakás

TOBB csinos egy ágyas butora, ott szoba, központban azonnalra, világítás és takarítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol”-szálloda portáánál. 636

Elegáns 2 szoba előszobával kiadó Aurel Vlaicu (Vámház)-u. 51. Érdeklődni lehet délután. 777

Óriási borpince-helyiség, esetleg raktárnak kiadó. Pável-u. 18. 668

Lakás Reg. Maria (Bémer)-éren, II. emeleten 4 szobás, hallos minden komforttal berendezett uri lakás, háló, ebédlő, uri szoba perzsákkal, eredeti festményekkel, remek, márkás porcellánokkal azonnalra e adó, csakis teljes berendezéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda)-utca 4. Telefon 10-22. 665

Üzlethelyiség azonnal átadható Alexandrii (Teleki)-u. 9. 772

Lakások Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 1 szoba, konyha. Központban 2 szoba, mellékhelyiségekkel. 2 szobás parkettás konyhával. 4 szobás parkettás központban Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda)-utca 4. Telefon 10-22. 667

Lakásokat keresek sürgősen 100 ügyfelem részére 1 szobától 6 szobáig azonnalra, augusztusra, novemberre, bármikor kérem bejelenteni kinek lakása van vagy lakást keres. Weisz Gizi, M. Basarab (Nyomda)-utca 4. Telefon 10-22. 664

Bérbeadó vendéglő ital-mérőssel, sőtéssel, egy trafik központban kiadó, 1 korcsma 3 szobás lakással, 1 fűszerüzlet külön bodegával. Weisz Gizi Basarab (Nyomda)-u. 4. Tel. 10-22. 660

Alkalmazás

Románul és magyarul perfect beszélő kisasszony pénztárnoknői vagy ehez hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 610

Ügyes rikkancsfiúk az Estilap árusításhoz felvételnek jelentkeznai a Hegedüs Hirlapirodában.

Ügyes zsidólányt, aki háztartáshoz ért, fölveszek. Béka-bolt, N. lorga (Zöldfa) utca. 773

Ügyes fiatal boltiszlóga felvétetik. Leichmann Jenő vaskereskedés, Astra (Gilányi)-u. 6. 775

Kirakat rendezéshez érto kereskedőségét divatáruszakmában alkalmazunk Leitner Márton részvénytársaság. 774

Jobb leány gyermekek mellé felvétetik. — Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 669

Fiatal szobaleány azonnal felvétetik Károly főherceg utca 6. I. 3.

Asztalos tanuló fizetéssel felvétetik Nemes műasztalosnál Str. Jeromos 5. 653

Ügyes nőruha varrónő házakhoz ajánlkozik. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 693

Manikűrös leány felvétetik. Putnik fodrász Parcul Traian 1. 655

oooooooooooooooooooo

Adás-vevés

Kiadó egy pékműhely lakással együtt a központban. Értekezhetni a háztulajdonosnál. Strada Gh. Baritiu (Iványi Ödön)-u. 2. 622

Üzlethelyiség — 5 utca sarkán — kiadó. Értekezhetni I. C. Brațianu (Szaniszló)-u. 25. Juricskay. 794

Női és férfi bőrkabátok speciális készítése Herskovitsnál, Pável-utca. Javítást, festést vállalok. 716

Kisebb sarok magánház nagy udvarral eladó. Értekezni: Vasuti újságáros bódé, Weber-házzal szemben, Takácsné. 778

Jó állapotban levő cserépkályhák, ajtók, ablakok eladók Prințul Carol (Szilágyi D.)-u. 8. alatt

Egy hencser jutányosan eladó Ferdinand király-ut 39. Lata kárpitos. 776

Eladó örökaron M. Viteazul (Nagyipiac)-térén I. em. 4 szobás, fürdőszobás utcai lakrész 300 ezer leiert. Weisz Gizi Matei Basarab (Nyomda)-u. 4. Tel. 10-22. 659

Farkas kutyakölyök, két-hónapos, fajtisza eladó. Ispirescu Ovoda, utca 12. 654

Eladó Bunyitay-ligetben beköltözhető modern ház 245.000, kisebb 180 ezer, másik 6 ablakkal utcára 180 ezer, Vlahuta (Szt. János)-utcán 4 szobás alapincézett 8 ablakkal utcára 260 ezer. Weisz Gizi Matei Basarab (Nyomda)-u. 4. Tel. 10-22. 657

Eladó 2 utcára nyíló Nagyipiac-tér közelében üzletház II. o. vendéglő italmérési joggal, hentesüzlet, 3 szobás modern, 2 lakás nem modern, istálló, szín 600 ezer leiert nagyon előnyös fizetéssel. Weisz Gizi M. Basarab (Nyomda)-utca 4. Tel. 10-22. 658

Keresek 2 1/2 x 3 1/2 perzsaszőnyeget. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 651

Keresek megvételre jó karban levő hajóköffert. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 652

Eladó szőlő a Béla-kert, a városban, vízvezeték és villannyal, 5 katasztrális hold egészen beültetett fajt szőlővel, 4 szobás, parkettás, fürdőszobás lakás, vinnellér lakás, borház, nagy borpince, remek gyümölcsös, 1 millióért, előnyös fizetéssel. Weisz Gizi Matei Basarab (Nyomda)-u. 4. Telefon 10-22. 662

Szörmebundát, pramezést alakítást legolcsóbban vállal Ungár szücsmeister. Mihai Viteazul (Nagyipiac-tér) 14. 650

Eladó Diószeg állomásnál 20 hold föld, 1 hold remek szőlő, 1 hold akácerdő, 4 szobás uri lakás beépített ebédlővel, gazdasági épületekkel, remek kúttörővel, szanatóriumnak, fürdőhelynek kiváló olcsón eladó. Weisz Gizi, Str. Matei Basarab (Nyomda)-utca 4. Telefon 10-22. 661

Eladó Berthelot tábornok (Sal Ferenc)-utcán 3 szobás modern magánház, pince, kert, beköltözhető, 330 ezer leiert. I. C. Brațianu (Szaniszló)-utca mellékutcáján 4 szobás, fürdőszobás 370 ezer leiert. Weisz Gizi, M. Basarab, Nyomda-u. 4. Telef. 10-22. 663

Házvevők 1389 házra van megbízásom, bér-, magán-, üzletházakra 15-20 százalékos jövedelemmel szőlők földek, olcsón de nagyon előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda)-u. 4. Tel. 10-22. 666

2x3 arganam szőnyeg, 2 ablakra torontáli függöny eladó Astra (Gilányi)-u. 25. 770

Ebédli modernet, teljes jó állapotban készpénzért vennék. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 771

Eladó központban olcsón Petőfi-utcán 2 kat. hold szőlő, fele beültetve fagyümölcsös, többi park fenyvessal, 4 szobás tündős lakás, vízvezeték, villany, hat jószágra istálló, vinnellér lakás, borpince. Weisz Gizi Matei Basarab (Nyomda)-u. 4. Tel. 10-22. 656

Féláron vehet még pár napja teljesen új biciklit Str. Leagănului (olcsóde-utca) 14. Darabja 2600 lei, leánykának való 1200.

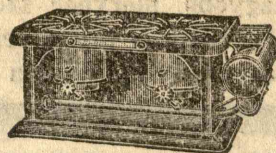
oooooooooooooooooooo

Különfélék

Aki eladni vagy venni akar bármit, keresse fel a Popovits-irodát Vlahuta (Szt. János)-u. 13.

70% tüzelőanyag megtakarítás csak

az „ANCHOR”
amerikai petróleum
gázfűtőhelyen.

L. Váradi Oradea,
strada Avram Jancu No. 1

Használjon kizárólag csak

SPHINX
legfinomabb
táblaolajat

Kapható 1—5 és 10 kg-os bobozokban minden fűszer, csemégetüzletben és bodegában

Fischer Emil
ORADEA

Parcul Stefan Cel Mare
(volt Tisza Kálmán)-tér 11.
Telefon: 962

oooooooooooooooooooo

28 Lei 28

oooooooooooooooooooo

Tündérújjak

összes raktáron levő számai
számoneknt

28 leiert adjuk el.

Hölgyeknek kedvező alkalom.

Kapható a

Hegedüs Hirlapirodában

oooooooooooooooooooo

28 Lei 28

oooooooooooooooooooo

LUX automobil
Sanatorium

ATELIER-BOX-GARAGE

Golyóscsapágyak javítása

Oradea Calea Victoriei (Kolozsvári-u.) 1.

Ez az eredmény, ha az Estilapban hird

Fonott cipőket

készít és javít szakszerűen, jutányos árban, gyorsan

Cipőfestést

úri és női divatcipőket felelősség mellett vállal

Glück

Regele Ferd. (Rákóczi)-út 24-a.
Pénzügyi palotával szemben.

746

Ridikülők, rakettek legolcsóbban
555-2 **Szabó I.** Sas-passage

Olcsón, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
Kálmenező

1. I. Ionescu (Körös)-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Sonnenfeld Adolf-Nyomda r. t.